

Malachius vulneratus Ab., faun. nov. sp. (Col., Malachiidae)

door

A. M. J. EVERS

(22e bijdrage tot de kennis der Malachiidae)

Een aantal jaren geleden zag ik in de collectie van de heer C. M. C. BROUERIUS VAN NIDEK enige exemplaren van *Malachius viridis* F. uit Borselen (Z.). Ik had het vermoeden, dat hier twee soorten door elkaar zaten en nam het materiaal voor nader onderzoek mee. Door drukke werkzaamheden was ik verhinderd het kistje direct door te kijken. Tijdens het opruimen van oude zendingen kwam dezer dagen ook het kistje van de heer VAN NIDEK aan de beurt. Mijn vermoeden van destijds bleek juist te zijn: er zaten twee soorten door elkaar, waarvan een nieuwe soort voor de fauna van Nederland. Zes exemplaren behoorden tot de bekende *Malachius viridis* F., drie exemplaren tot *Malachius vulneratus* Ab., faun. nov. sp. Het door elkaar voorkomen van *Mal. viridis* F. en *Mal. vulneratus* Ab. wordt ook door DONISTHORPE meegedeeld.

Malachius vulneratus Ab. is een uitgesproken halobiont dier en heeft mede als gevolg van zijn stenoeke levenswijze een zeer merkwaardige verspreiding. De soort is van de volgende plaatsen bekend:

Turkestan: Aulie Ata, Syr Darja.

Transkaspie: Saramsakli (leg. HAUSER).

Perzië: geen nadere vindplaatsen bekend.

Klein-Azië: Desert-salé (waar?) (leg. BODEMEYER).

Griekenland: dal van de Wardar bij Saloniki.

Roemenië: Dobroedscha.

Oostenrijk-Hongarije: Neusiedlersee.

Italië: Emilia, Malalbergo (leg. FIORI).

Frankrijk: Marais d'Itteville (leg. BEDEL).

Marais d'Arronville (leg. MARMOTTAN).

Omgeving Parijs, langs veenderijen op *Juncus* (volgens EVERTS).

Duitsland: geen nadere vindplaats bekend: de vermelding berust op een oud exemplaar „Salz. See — Germ.” (volgens HORION).

Nederland: Borselen (Zeeland) (leg. VAN NIDEK).

Engeland: Queensborough, Sheerness (leg. CHAMPION) (op *Armeria vulgaris*, volgens EVERTS)

Kent, zoute moerassen (leg. JOY).

Bij een aantal vindplaatsen wordt uitdrukkelijk vermeld, dat *Malachius vulneratus* Ab. in zoute moerassen voorkomt. Van de andere vindplaatsen is het voorkomen van zoute moerassen ter plaatse bekend. Er kan dus geen twijfel over bestaan, dat de soort uitgesproken halobiont is. De vindplaats bij Borselen zal hierop wel geen uitzondering maken.

Beschrijving van *Malachius vulneratus* Ab.

Langgestrekt, slank, mat, donkergroen, alleen de clypeus en de topvlekken der dekschilden oranje. Met dubbele beharing: de aanliggende beharing is asgrauw,

zeer fijn en dicht; daartussen staan enkele opgerichte zwarte haren (setae). De setae bevinden zich bijna uitsluitend op het laatste derde gedeelte van de dekschilden; zij zijn zeer spaarzaam en kunnen niet altijd goed gezien worden. Hierop berust vermoedelijk de mededeling (DONISTHORPE, EVERTS, e.a.), dat de setae geheel ontbreken. Sprietien zwart, in beide geslachten gelijk gevormd, bij het ♂ hoogstens iets langer, het eerste lid konisch, het tweede lid klein, de overige leedjes langwerpig en met nagenoeg parallelle zijden. Tasters zwart. Dekschilden aan de basis niet breder dan de prothorax, bij het ♂ nagenoeg parallel, bij het ♀ naar achteren iets verbreed, aan het uiteinde met een oranje rode topvlek. Bij het ♂ is het uiteinde der dekschilden sterk ingeknepen en dwars ingedrukt, zodat de boven- en benedenrand horizontaal verlopen; aan de bovenrand bevindt zich een tandvormig aanhangsel, dat in een lange haar uitloopt, de benedenrand loopt aan de naad in een donkere stompe tand uit en heeft een tandachtige voortzetting naar boven. Bij het ♀ is het uiteinde der dekschilden gewoon, de gele topvlek is groter dan bij *viridis* F. (De mededeling van EVERTS, Col. Neerl. 3 : 358, als zou bij het ♀ de top der dekschilden iets uitgerand en aan weerszijden van de uitranding van een bundeltje haren voorzien zijn, berust op een niet te verklaren misverstand).

Lengte: 4,5 (♂♂) — 5,5 (♀♀) mm.

Malachius vulneratus Ab. is verwant met *Malachius spinosus* Er. 2 ♂♂ en 1 ♀, Borselen (Z.), 14.VI.1953, leg. C. M. C. BROUERIUS VAN NIDEK. Een ♂♀ in coll.-EVERS, een ♂ in coll.-BRAKMAN.

De uit Nederland bekende soorten van het genus *Malachius* kunnen als volgt onderscheiden worden.

1. Dekschilden gedeeltelijk rood *aeneus* L.
- Dekschilden metaalkleurig, hoogstens met gele of rode topvlek 2
2. Halsschild met oranje zoom 3
- Halsschild hoogstens met rode vlekken aan de voorhoeken 4
3. De oranje zoom is breed *marginellus* Oliv.
- De oranje zoom is smal var. *pseudosardous* Recl. & v. d. Wiel
4. Halsschild met rode vlekken (soms zeer klein) aan de voorhoeken
- *bipustulatus* L.
- Halsschild geheel metaalkleurig 5
5. Tweede en derde sprietlid op de onderzijde rood. Uiteinde der dekschilden bij het ♂ gewoon *viridis* F.
- Sprietien geheel zwart. Uiteinde der dekschilden bij het ♂ ingeknepen en van aanhangsels voorzien *vulneratus* Ab.

Zusammenfassung

In einer kleinen Serie von *Malachius viridis* F. fand der Verfasser drei Exemplare von *Malachius vulneratus* Ab., welche bei dem Dorfe Borselen in der Provinz Zeeland gefangen wurden. Die Art ist neu für die holländische Fauna.

Krefeld, Dürerstraße 13, Deutsche Bundesrepublik.